A.—**The Hon'ble Sri R. CHENNIGARAMIAH** (Minister for Local Self-Government).—

(*a*) 1936-37.

(*b*) The plantations are being sold on acreage basis after ten years rotation. As such, it is not possible to furnish figures on tree basis.

The income realised is given below:—

	Income
Bangalore ...	Rs. 60376-11-0
Kolar ...	Rs. 9,929-9-0

(*c*) Number of trees cannot be furnished as planting and disposal are done on the basis of acreage.

(*d*) Expenditure incurred till now in Bangalore and Kolar Districts is as detailed below :—

	Rs.
Bangalore District since 1945 ...	1,50,526-3-0
Kolar District since 1946-47...	70,332-13-0

See (*b*) for income realised so far. As 7,250½ acres have been planted since 1945 it will be some years before the trees on them can be sold.

LEGISLATIVE BUSINESS.

Mr. SPEAKER The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—Now Legislative Business.

The Mysore Race Courses (Licensing) Bill, 1951.

Presentation of the Report of the Select Committee.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I present the Report of the Select Committee on the Mysore Race Courses (Licensing) Bill, 1951. Copies of the Report will be distributed to the Hon'ble Members before the close of the meeting to-day.

The Mysore Tenancy Bill.—(*contd*).

Motion to consider.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I respectfully submit to you and through you to the House that I challenge any of the Amildars know about the method of cultivation, abo the prices. The Courts have to see the documents and then give the decision. How can the Amildar decide this question of fixation of fair rent ? It is a question which cannot be decided by the Amildar and I am quite sure that no Amildar would be in a position to determine the reasonable rent under clause 12. They will never be able to deal with this quesion equitably and fairly and always it is the influential land-lord that will prevail over the Amildar and succeed, and not the poor ryot. I am quite sure about that.

Sri W. H. HANUMANTHAPPA (Bangalore District—General).—It is very unfair to say that Amildars of the whole State are not qualified to assess anything. Suppose we admit that position. What happens to the Civil Courts ? Are they qualified.....

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I tell you that they will see the records and other documents. There is a lot of difference between what the Amildar actually does and how the Civil Courts decide. I am not prepared to accept any remarks about Civil Courts. I have got the greatest regard in the judiciary.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I am glad at least you have that.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—The appellate authority once again is the executive authority—the Assistant Commissioner and the Deputy Commissioner. What is it that the executive authority will be in a position to do ? The most important portion is Chapter III. Simply you have to bring in Amildar and Assistant Commissioner because they know everything about the taluk. I question their knowing about the method of cultivation, the value at which the crop is to be assessed, etc. To-day one Amildar will be in this taluk and to-morrow another Amildar will take charge. It is always safe to set up a tribunal and you have any hiduvalidar, and any tenant as representatives on the tribunal and you have a representative from Government. Let there be

a tribunal at taluk level. Let them sit and settle all these questions. You have stated that there are only 7½ per cent of *genidars*. I am certain that in most of these places there is very cordial relationship between the tenant and the owner of the land. I must accept that what is existing in particular places may not exist in other places. I know what it is in the place from where I am coming. Not even a piece of letter passes between the tenant and the land-lord.

(A Voice : Which is that taluk ?).

It is Kolar taluk. But what happens is, that as soon as this Bill comes into force, it gives power under section 16(1):

"Notwithstanding anything to the contrary contained in this Act..... the tenancy of any land held by a tenant continously for a period exceeding twelve years prior to the 1st day January 1951 shall not be terminated, except on any one or more of the grounds specified in sub-section (1) of section 15, or on the ground that the landlord requires the land for cultivating personally."

This section has brought forth several troubles in our State for the past eight or ten months. The entire agrarian policy has been precipitated by this particular section.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ನಿನ್ನೆಯದಿವಸ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಷಯ, ಭೂಕಂದಾಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶವೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸಾಗುವಳಿದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೇಶಾಂಶವೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಲಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಾ Rob reter and pay paul ಎನ್ನುವ ಗಾದೆಯಂತಾಗಬಾರದು. ಇತರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತಾನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಪಟ್ಟರೆ, ಜಮೀನ್ದಾರನು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಪಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ನಾನು ನೆನ್ನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಡವರೂ ಅನೇಕರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹಾಕುತ್ತೇವೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತೆ ಜಮೀನ್ದಾರನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಾವ ಕಾಶ ಕಳೆದಮೇಲೂ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಹಣ ದೊರ ಕದೆ ತಾನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಮಾರತಕ್ಕ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಗತಿ ಏನ್ಯ ಎಂಬ ದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಅದನ್ನು ಬದಲಾ ಯಿಸಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಮೀನು ಮಾರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಬಂದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮೋಟಾರುಕಾರಿಗೆ ಅಡಿನಿಕಂಪೆನಿ ಮುಂತಾದ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಂತೂ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವದಲ್ಲವೆ ಹೀಗೆ ಜಮೀನು ಮಾರೀ ಮನುಷ್ಯನನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಬರಿ ಬಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಮಾರುವವನೂ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವವನೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಬೆಲೆ ಜಮೀನು ಮಾರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನ ಅತುರದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವನಲ್ಲಿ ಹಣವೆಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಲೆ ನಿಷ್ಪರ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಹೊರತು ರೆಜಿಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಷ್ಟಿಂಥಾ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಿಪ್ಪು ಬೆಲೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಬಡವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವನಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ; ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಗೇ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವ ಮನೋಭಾವವಿರುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವ ಇಂಥಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು

*Asterisks indicate that the speeches or other remarks have not been returned approved by the Members concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು).

ಸಾಧ್ಯವೆ ನ್ಯಾಯವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಆಗ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲದೆಯಿರುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಹಾಗೆ ಅವನು ಜಮೀನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಗದಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. He will quote very high. ಜಮೀನಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವನಿಗಾಗಲೀ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆಯೇ? ಅಂತೂ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವೇನೋ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಆತನ ಸ್ಥಿತಿಗಳೇನು. ಹಾಗೊಂದುವೇಳೆ ಆತನು ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆತನಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರಬೇಕೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇವೆಯೇ, ಹಾಗೆ ಅಂಥ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹೀಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಹೊರಟರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಆಹಾರ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಎಂಥಾ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೇರುತ್ತೆಂಬ ಭಾವನೆಗಳಿರುವಾಗ, ಹೀಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ, ತಪ್ಪೇ ಎಂಬ ಗೋಜಿಗೆ ನಾನೀಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನೂರಕ್ಕೆ 58 ರಷ್ಟು ಚೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದೇ ಚೆನೆಂಟ್ಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ 68 ಇದೆ, ಅಂದಮೇಲೆ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿರುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಈ ಚೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಉತ್ಕಟ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಿವಾರಣೆಯಾದೀತೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆತನು ಬೆಳೆಯುವ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡೋಣ. ಯುನೈಟೆಡ್‌ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ Bankrupt Zones Farms Act, 1937 ಎಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕವನು ತಾನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಜಮೀನು ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಆತನೇ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಆತನಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರು 100ಕ್ಕೆ 75ರಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಮೀನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೋ ಅಷ್ಟೂ ಹಣವನ್ನು ಅಂದರೆ 100ಕ್ಕೆ 100ರಷ್ಟನ್ನೂ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿದಾರನನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಹಣಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಬಡ್ಡಿ ಶೇಕಡ 3 ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ತೀರಿಸಲು 40 ವರ್ಷಗಳ ವಾಯಿದೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 1945ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಟರ್ಕಿದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಹೆಸರು "Law providing land for farmers ಎಂದು" ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸಹ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈಗ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಜಮೀನ್ದಾರನಾದವನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಹಾಗೆ ಆತನಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ತರುವಾಯ ಆತನು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ, ಪುನಃ ಆತನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 4 ತಿಂಗಳ ವಾಯಿದೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಾರಾಟಮಾಡಕಕ್ಕವನ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಜಮೀನು ಹಿಡುವಳಿದಾರರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ, ಕೈಲಿ ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತೆ? ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸದೆ ಬರಿ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರುಗಳನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಗರೀಬರಾದವರ ವಿಷಯಕ್ಕೇ ಹೋಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಾರಗಟ್ಟಲೆ, ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೇನು ಫಲ? ಬರಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಪೂರೈಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತೇ ಅಥವಾ ಆತನು ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಅನುಕೂಲ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಏನು ಈ 22ನೆಯ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ, ಕೇವಲ ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವೇನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಖಂಡಿತ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ತಾವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಅಹಿತವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡವರನ್ನು ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೀಡುಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿ ಅವರಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ತಲೆದೋರಿ ಅವರೀರ್ವರೂ ರಾಯರುಗಳ ಕೈಸೇರಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಕೇಸುಗಳು ದಾಖಲಾಗಲು ಒಂದು ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆತುರದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಗೊಳಗಾದ ಜಮೀನ್ದಾರನು ತನಗೆ ಹಣಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಇತ್ತ 4 ತಿಂಗಳ ವಾಯಿದೆ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೇನಾದರೂ, ಆತನಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಲಿಲ್ಲ, ಜಮೀನು ಬೇಡ, ಬೇರೆಯಾರಿಗಾದರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಇತ್ತ ಹಣವೂ ಸಿಕ್ಕದೆ, ಅತ್ತ ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಗಿರಾಕಿಗಳೂ ದೊರೆಯದೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಡ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿರುತ್ತೆ? ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಆತುರವನ್ನೇ

ತಿಳಿಸಿ ಜಮೀನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ 4,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಸ್ವತ್ತನ್ನು 3,000 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕೇಳುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಭೂಮಿಯ ರೇಟು ಇಳಿದು ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕರುಕುಳ?

ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಶಾಸನ ಮಾಡುವುದು ಮೂಲಶಾಸನವಿಧಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Page 9 of the Indian Constitution).–

"All Citizens shall have the right to acquire, hold and dispose of property."

ಹೀಗೆ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೇ ಇದು ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ತರುವಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳ್ಯಾವುವೆಂಬುದಕ್ಕೆ Page 10; Clause (5) ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:—

"Nothing in sub-clauses (d), (e) and (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevents the State from making any law imposing, reasonable restrictions on the sub-clauses either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any Scheduled Tribe."

ಅಂಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ವರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯೊದಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದಾಗ, ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು reasonable restrictions ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದೇ ಶಿವಾಯಿ ಇತರ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಜನರು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಮೂಲ ಶಾಸನವೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವೀಗ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ 90 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 75 ಸಾವಿರ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ 75 ಸಾವಿರ ಜನ ಜೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ನೋಡೋಣವಾಗಲಿ.

ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ 91 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ 75 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಕಡಮೆಯಿರುವ ಒಂದು ಪಂಗಡದವರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರುವ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಶಾಸನ ವಿಧಿಗನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಖಂಡಿತ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವೇ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿರಬೇಕೇ ಏನಾ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿರಬಾರದು, ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಅಥವ ಜಮೀರ್ದಾರನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಶಾಸನ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವುದರಿಂದ, ತೊಂದರೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನ ತೆಗೆದು ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ವಿನಾ ಇದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜರ್ಮನಿ, ಇಟಲಿ, ಸ್ವೀಡನ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸುಧಾರಿತವಾದ ಭೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ, ಸಾಗುವಳಿ ಮತ್ತು ಜಮೀರ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ್ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಸಾಗುವಳಿ ನೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಇರುವ ಸಾಗುವಳಿ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಮೀರ್ದಾರರಿಗೂ ತಿಕ್ಕಾಟವಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ, ಲೇಬರ್ ಸರ್ಕಾರ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಭೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಭೂ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಸಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಯೋಚನೆ ಸಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪಾದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಭೂ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಮತ್ತು ಜಮೀರ್ದಾರನಿಗೆ ಸುಗಮವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸುಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಜರ್ಮನಿಯೊಳಗೆ ಜಮೀರ್ದಾರರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ಭೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. I have got the latest available statistics in my hand. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ 250 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜಮೀನುಳ್ಳವರು 0·7%, ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ·6%, ಸ್ವೀಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ·5%.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಚಾರ್ಯರು.—ಯಾವಾಗಿನ ವಿಚಾರ ಅದು?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—You can come to my house. I will explain all these details to you.

Sri G. A. ACHARYA.—I do not want to come to your house. I want the information here. Your figures are not the latest.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is the latest. However, you may hold your own opinion. I am afraid I cannot convince those who do not want to be convinced.

ಜಿಕ್ಕೋಸ್ಲೊವೇಕಿಯ ಮತ್ತು ಪೋಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ಇರುವ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾಗಿ 3% ನಂತೆ ಇದೆ. 250 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದವರು ಶೇಕಡಾವಾರು ಇಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರುಮೇನಿಯಾದಲ್ಲಿ 1% ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಪ್ಯಾರಿಟಿವ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ 250 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರುವವರು .26% ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವ ದೇಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಕೇವಲ ಕಡಮೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ಭೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—26%ನಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಒಬ್ಬರೋ ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Well, I am one. You must please note that I am a cultivator and not a Zamindar.

(Interruption)

If you are not prepared to note, I am afraid I cannot convince you. You come to my farm and see whether I am a cultivator or a zamindar. Why do you talk without knowing facts?

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ 1945ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜೆಕ್ಕೋಸ್ಲೊವೇಕಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 90 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಇರಕೂಡದು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೂರು ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವರು 3,709 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. 13ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ಕಾಡು, ಮೇಡು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ನೂರು ಎಕರೆಗೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರು 3 709 ಜನರು. ನಾನು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಜೆನೆಟುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡೋಣ. ಈ ದಿವಸ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರರಾಗಿರುವ ಜನ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದಿರುವ ಜನರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆ. ಭೂವ್ಯವಸಾಯವು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸಾಗುಮಾಡದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯವು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಕಸಬು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಜೆನೆಟುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯ ಬದ್ಧವಾದದ್ದು ಬೇಕಾದರೆ ಒರುವ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 99 ಭಾಗ ಜೆನೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಆದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಉಳಿಯುವ ಸೆಕಡ ಒಂದು ಭಾಗ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗಿರಲಿ. ಭೂವ್ಯವಸಾಯ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಲಾಭದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುಮಾಡುವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧ. ಹಾಗಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಆ ಕಸಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಸಬಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಇಂದು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಆ ತರಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ನಾನೂ ತಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಶಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ಆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಗುಂಟಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಬಹುಶಃ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಓದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಮೂರು ಅಂಶಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ನೆಳೆದು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮೂಲಕ ವಿಷಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಜಾಣರ ಕೆಲಸ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಏನೋ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮನೋಭಾವ ಈಚೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಬೇಕು, ಆ ಮನೋಭಾವ ಯಾರ್ಯಾರಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಆತ್ಮವನ್ನು ಅವರವರೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಕರಮ ವಿತ್ತರು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀವರ್ಮಾ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

"The problem of tenancy in Malnad is very peculiar and quite different from that in Maidan."

ನತ್ಯಾಂಶ.

"In Maidan, where the 'Wara' or 'Koru' system is in vogue, the rent payable by a tenant entirely depends upon the actual yield from the land. In Malnad, the rent payable entirely depends upon the contract between the parties, irrespective of the actual yield."

Sri H. K. VEERANNA GOWDA (Mandya District-General).—In both cases it is not a fact.

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District-General).—It is a fact

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—So that amounts to gross ignorance of facts ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಾದ ಮಾಡಿಲ್ಲ. In Malanad the rent payable entirely depends upon the contract

between the parties. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ "ಗುತ್ತಿಗೆ" ಎಂಬುದು ಇದೆ. ವಾರ ಎಂಬುದು ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Excuse me, sir, Question.

ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಾಲಾ ವಗ್ಗೆರೆ ಇರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 99·9 ರಕರಿಂಗ್ actual yield ಮೇರೆ rent division ಆಗತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಬರಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಬರಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ rent ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ actual yield ಮೇರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಖುಷ್ಕಿ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಕೇವಲ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿದ್ದು ಅವರ ಆಶ್ರಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ actual yield ಮೇರೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Where the "wara" or "Koru" system is in vogue : not in all parts of Maidan.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—"ಕೋರು" "ವಾರ" ಎಂಬುದು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ಎಲ್ಲೋ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ನೀತಿಗೆ ಮನಸೋಲಬಾರದು, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. "Persons deemed to be tenants" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. 4ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆಯೋ ಅದು 17ನೇ ವಿಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆ ದರೆ (fixity of tenure) ಒಬ್ಬನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಅವಧಿ ೨ ವರ್ಷ ಆ ಅವಧಿಯಾದಮೇಲೆ ಅವನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಯ ವ ಮಾರ್ಪಾಡು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆದ ಮೇಲೆ 5 ವರ್ಷ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆ ಟೆನೆಂಟೇ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಅಂತ ಜಮೀನ್ದಾರ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಏದೆ ಇದರೆ "If a person is allowed to hold over the land by any act of his, his tenancy is deemed to have been renewed for a further period of five years." ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ರೊಬ್ಬರಿಗೇ ಅಲ್ಲ, ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. 5ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಪಂಸ್ವರ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೊಸ ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಿರುವವನ ಒಂದು ಸಮ್ಮತಿ ನೂಡನೆ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ಇನ್ನೂ 5 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಅದೇ ಕರಾರಿನ ಮೇರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕಮ್ಮಿಲ್ಲ ತಿಳಿಸದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಜಮೀನ್ದಾರನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಕಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 10–12 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರ ತನ್ನ ಜಮೀನಿನ ಒಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವ ತ್ತೊಬ್ಬ ಸಾಗುವಳಿದಾರನ ಒಂದರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಲ್ಲಿನಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕಾವಲು ಕಟ್ಟಿಣಿ, ಒಕ್ಕಣಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನ ಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಅಂದಮೇರೆ, ಒಳ್ಳೆ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದವನು ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿಯಾದವನು, ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಮಾತೇ ಪ್ರಧಾನ್ಯವಾಗಿರುವವನೇನಾದರೂ ಹೀಗೊಬ್ಬ ಗರೀಬನ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ಗರೀಬನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಕಾಯಲು ಯಾವಾಗ ಆಯಿತೋ ಇನ್ನೂ ಕೂಳೆ ಇರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಆತ ಉಳಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಉತ್ತು ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಜಮೀನಿನವನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 10-20 ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಕಾಯಲಾದುದು ತಿಳಿಯಲಿಕೆಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೇ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಉಳುವೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಕಾನೂನು ಒಂದುವೇಳೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ, ವರ್ಷೆ ವರ್ಷೆ Hold over, Hold over ಎಂದುಕೊಂಡು, ಅವನಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜಮೀನೇ ವಾಪಸು ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಭದ್ರಾವತಿ ಕೂಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಗತಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು. ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟು ಭದ್ರಾವತಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ !!

ಇದು ಒಂದು ದೃಶ್ಯ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ, ನಾಲೆಯ ಬಯಲನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಮೀನ್ದಾರರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ 'ಕಡೀಮ್' ಜೆನೆಂಟು ಯಾವನಾದರೂ ನಾಲಾ ರಾಜನ ಬಂದೋಬಸ್ತಾದ ಜನರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೂಳೆ ಉತ್ತರೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅತ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನ ವರಂಥ ಲಾಯರಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾತೆತಿ ದರೆ ತರಿ !!

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾನಪ್ಪನವರು.— No, No, ಹಾಗೆಲ್ಲಾ generalise ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member thinks that every thing that I am saying is imaginary, then he is sailing in the land of fallacy.

The Hon'ble Sri H. C DASAPPA.—There is a lot of exaggeration. I do not want any section to be discriminated, to be characterised, in that manner; that is all.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Very well, sir.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—I think it is better that the Hon'ble Member modifies his observation.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲಿ ಆ ಮನೋಭಾವ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆನೇ ಹೊರತು ಅದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಹಾಗಾದರೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಅತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವಾಗ ಕರಾರಿನ ಅವಧಿಯು ಆಪ್ಯಾಯಗಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಆಮೇಲೆ ಹೊಸ ಕರಾರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಪುನಃ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ, 7ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆಯೆಂದರೆ, ಯಾವ ಕರಾರೂ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ usage ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ reasonable rentನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವುದೊಂದು ಸಾಗುವಳಿ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕರಾರೊಪ್ಪದವಾಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕು..... .....

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—On a point of information, Sir. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ಬಾಕಿಯದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವಿರುವ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು, ಏಕೆಕ್ಕೆಲ್ಲದರ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಇಲ್ಲಿ "in the absence of any such agreement the rent payable according to the usage of the locality or if there is no such agreement or usage, the reasonable rent" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಗುವಳಿ ವ್ಯವಹಾರವೂ agreement ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು; ಅದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಜುಬಾನಿ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಕ್ಲಾಜಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದೆಯೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆ agreement ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರು reasonable rentನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಸೂಚಕರು ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದೆ, ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಈಗ ಲಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ 15ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ termination of tenancy ವಿಚಾರ. ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಒಬ್ಬರು ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಹಿಂದೆ 12 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಯಾರು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೇ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಖಾಯಮ್ಮಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮೂಲ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಾವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದೀತೆಂಬ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಮತ್ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ:

The tenancy shall be terminated in respect only of one half of the area of cultivable land held by the tenant under the said landlord after a period of not less than one year from the date of notice expiring with the end of the year" and

"if after the landlord has taken possession of the land after the termination of the tenancy on the ground that the requires the land for cultivating personally, he fails to cultivate it personally within a period of two years from the date on which he obtained possession of the land, the landlord shall forthwith restore possessions of the land to the tenant....."

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ 12 ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವನಿಂದ ಜಮೀನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ತಾನೇ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಅರ್ಧ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಇನ್ನರ್ಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಆಗ್ಗೆ ಮೊದಲಿನ ಸಾಗುವಳಿದಾರನನ್ನೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲೆಯೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಉದ್ದೇಶವೇನೊ ಒಳ್ಳೆಯದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಲೀ ಎಂದೇ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆಮಾಡುವಾಗ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರೂ ಪುಟ್ಟ ಜಮೀನ್ದಾರರೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು

ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆ, ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರೂ, ಅದನ್ನು ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರೂ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಸಿಕ್ಕಿದರೆಂದು, ನಲ್ಲೀ ಸಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವವರು ಸಿಕ್ಕದರೆಂದು 10—15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಡಿಮೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಬಂದೀಗೌಡರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟವರು ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ರೈತನು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬಿಡಿಸದೆ ಅವನಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಕಮ್ಮಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಉಂಟು ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ, ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮೈನರಿರುತ್ತಾರೆ; ವಿಧವೆಯರಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೈನರರು ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅರ್ಧಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಆ ಅರ್ಧವನ್ನು ಅವನು ಹೇಗೆ ಸಾಗುಮಾಡುವುದು!

ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಉಳಿದ ಇನ್ನರ್ಧ ಜಮೀನು ಜೀವಾವಧಿ ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಂದ ಆತನ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕೆಂತರೋ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಾವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರುಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ತರುವಂಥ ಹದು. ಇದರಿಂದ ವಿಧವೆಯರಿಗೂ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಒಂದು ಎಕರೆ, ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಆತನೂ ದೊಣ್ಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಈತನೂ ದೊಣ್ಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಜಮೀನೆಂಬುದು ಯಾವರೀತಿಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಹೆಂಡತಿಮಕ್ಕಳೆಂಬುದು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರೇಮದ ವಸ್ತುಗಳೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಜಮೀನು ಒಂದು ಪ್ರೇಮದ ವಸ್ತು. ಆ ವಸ್ತು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡ ಬೇಕೆಂದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಉದ್ವೇಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೆ ಉದ್ವೇಗವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಂತ ಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಶಾಸನಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾದೀತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Member is concluding his speech now, we will rise for lunch.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I shall finish it soon.

Mr. SPEAKER.—Then, the House stands adjourned for lunch for half an hour.

The House adjourned for lunch at Thirty-four Minutes past Ten of the Clock and re-assembled at Thirteen Minutes past Eleven of the Clock, Mr. Speaker (The Hon'ble Sri V. Venkatappa) in the Chair,

---

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—12 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವನಿಂದ ಜಮೀನ್ದಾರನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನಿಂದ ಅರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಜಮೀನನ್ನೇ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿತನಕ ವಿವರಿಸಿರುತ್ತೀನಿ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕವನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಪುನಃ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನ್ದಾರನು ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅವನಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಜಮೀನ್ದಾರನು ಹಾಗೆ ತಾನು 2 ವರ್ಷ ಅಥವಾ 3 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟರೆ. ಆಗ ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಈತ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇಂದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಆತನು ಅದೇ ಕಸುಬನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾನೆ, ಅಥವಾ ಇಂದು ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಆತನು ಅಲ್ಲೆ ನೆಲಸಿರುತ್ತಾನೆ, ಆತನಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳೇ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬೀ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು? ಇಂಥಾ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬಹುದೆಂಬುದು, ಅಥವಾ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೆಂಬುದನ್ನೂ ತಾವೇ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಈ ದಿವಸ ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು 2 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೂ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಕನಬು ಒಂದನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ಆತನ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳೊಂದೂ ಇರದೆ ಇದ್ದರೂ ಆತನು ಅದೇ ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಅರೂಪಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಜಮೀನು ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆತನನ್ನೇ ಸಾಗು ವಳಿಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ! ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮಳೆ, ಬೆಳೆಗಳಾದಂತೆಯೇ ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಗಳಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾ

(ಶ್ರೀ. ಎಚ್ ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು).

ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದ್ದ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಈ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಹೀಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರುತ್ತಾನೋ, ತರುವಾಯವೂ ಅದೇ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಉಭಯ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆಂಬುದಕ್ಕೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿಟ್ಟಿಸಿದೆನು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಸನಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾನೂನಿಗೊಳಪಡಿಸದೆ ಅವರವರ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕಂಡೀಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಒಂದು ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ 25ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ Relief against termination of tenancy ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ತಾನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡದೆ ಜಮೀನನ್ನು ಪಾಳುಗೆಡವಿದ್ದಾಗಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಾದುರಸ್ತಿಗೆ ಎಂದರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಾಗಲಾಗಲೀ, ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಂದ ಸರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನ 15ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ 15ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿದ್ದಾರೊ ಅದಕ್ಕೆ 25ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬ ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ತಾನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸ್ಥನಾದಾಗ, ಜಮೀನ್ದಾರನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಆಗ ಅಮಲ್ದಾರರು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ, ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಲು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡರಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸರಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಗುತ್ತಿಗೆಕೊಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಾಗಿ ಮುಂದೆಯೂ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಸಾಗುಮಾಡುವಂತೆ ಹುಕುಂಮಾಡಲು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾಯಿದೆ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕದ್ದು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಯಾವಾಗ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು ಬಂದಿತೋ ಯಾವಾಗ ರೈತ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾನೋ ಎಂದು ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಲೇ ಬಿಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇವೆರಡು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಡವರೂ, ವಿಧವೆಯರಾದಂಥ ಹೆಂಗಸರೂ ಬಾಲಕರೂ ಇರುತ್ತಾರಾದ ಕಾರಣ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳನ್ನೇ ಕಾದು ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಸಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಥವ 15 ದಿವಸಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದು ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಎಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಇನ್ನು 26ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಒಂದನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜು ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಕೊಡುವ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನರಿಯಾದ ರಸೀದಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು. ಒಂದನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುಮಾಡುವವನು ಪಾವತಿಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಇಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಗುವಳಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ.

"In the absence of an express intimation in writing to the contrary by a tenant every payment made by a tenant to the landlord shall be presumed to be a payment on account of rent due by such tenant for the year in which the payment is made."

ಎಂದು ಒಂದನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಸಾಗುಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಬಂಧ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ದಿನಚರಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಟಿ ಹಾಕುವುದು, ಕೊಯ್ಲು, ಕೂಲಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ 10—15 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 5—10 ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂಬ ಅಪನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಇದರಿಂದ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 100–500 ಸಾಲ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಾಗದ ಪತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾಟಿ ಕೊಯ್ಲು ವಗೈರೆಗೆ 10—20 ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗಲೂ ಒಂದು ರಸೀತಿ ಬರೆದುಕೊಡಬೇಕು, ವಾಪಸುಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಗುವಳಿ ಗುತ್ತಿಗೆಗೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಕತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಸಾಗುವಳಿದಾರರಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಘರ್ಷ

ಣಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೆ ಮನಸ್ತಾಪ ಬರದು ವ್ಯವಸಾಯವು ದಿನಕ್ರಮೇಣ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವ ಆಸೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ 38ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ (e) ಪಟಂನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾವನಾದರೂ ಜಮೀನ್‌ದಾರ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಅಂದರೆ ತನಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಕೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಏದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಬಹುದೆಂದಿದೆ. "Such compensation as the Amildar may prescribe" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸುಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಬೇರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಪರಿಹಾರಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅದಿದ್ದರೆ ಅಪಾರ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಹೋಗಬೇಕು.

27ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ "No sub-division or sub-letting of the land or assignment of any interest held by a tenant shall be valid" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಕೊಡಕೂಡದು. ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಕೆಲಸ, ಜಮೀನು ತುಂಡುಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ವಾಸ್ತವವಾದ ಅಂಶ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ "Provided that nothing in this sub-section shall prejudicially affect the rights of a permanent tenant....." ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಸೋ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಜಹಗೀರಿ ಮತ್ತು ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಸನ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಬರಲಿರುವುದರಿಂದ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಮುಂದೆ ಕ್ಲಾಜು 41ರಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇಕ್ವಿಟ್ಯಬ್ಲಿವಾಡಿ ಆರ್ಡರು ಪಾಸ್‌ಮಾಡುವುದು ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಮರೆತಿದೆ. ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪಹಿಸಿದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಅವರಿಗೆ ಹೊರಲಾರದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಕೊಡುವುದು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲುಂಟಾಗುವ ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಷ್ಟೋ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕೆಲಸಗಳ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕಷ್ಟ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಅಥವಾ ಜಮೀನ್‌ದಾರರು ಒಂದು ರಿಲೀಫ್ ಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟಾಗ್ಗೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ದೊರಕಿದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನು? ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್‌ದಾರ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಅವರ ನೂರೆಂಟು ತಾಪತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವ ವರ್ಷ ಆದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ಜಮೀನು ಒಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಹೊಚ್ಚಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ತಕ್ಕಾರು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಕಾರಾಪಧಿಯೊಳಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡಣ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಒಂದು ಪ್ರೊವೆ ಸೋ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಇಷ್ಟು ದಿನದ ಒಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳಿಯೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ತಂಡವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೆ. ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಪರೋಕ್ಷ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಯಾವ ಉದಾತ್ತವಾದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಆ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧನೆ ಆಗುವಾಗ ಧ್ಯೇಯದ ಬುಡಕ್ಕೇ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಮಾಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ನಿಗಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆಗಲೇ ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೂ ಇರುವ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಲಾರರು. ಹೀಗಿರುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಗಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದುಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು).

ಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೂರು fixity of tenure ; fair rent ; prevention of exploitation ಒದಗಿಸಬೇಕು.

Sri G. A. ACHARYA.—Subject to change every year.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—Such a change is going to do good to the country. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ Retransfer and free of litigation " ಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ನಾವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕಾನೂನು ಕಡತಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವ ಬರದಲ್ಲಿ ಆಶಾಸನದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಮಾದವಾಗುತ್ತದೆ, ಏನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೂಕ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಒದಗತಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. Development of ownership ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕವನೂ ಜಮೀನ್‌ದಾರನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ತೀವ್ರವಾದ ಅಶೆಯುಳ್ಳವನು. ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಹುದು. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚೈನಾದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಾನೇ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನ್‌ದಾರನಾಗಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಶಾಸನ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಜಮೀನುದಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡಪಾಯಿ ರೈತ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಣ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸಾಲ ಕೇಳಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ಕೊಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ? ಹೊರತು, ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಸಾಲ ಕೊಡುವವರು ಇಲ್ಲ. ಉದಾರವಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಆಪರೂಪ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಉತ್ತಮ ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಪಟ್ಟರೆ I am sure my friend will appreciate the spirit with which I am saying. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಣ ದೊರಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ Farmer's Bank ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ವನು ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಣವನ್ನು 40=50 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಪೈಕಿ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟು ಜನ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ 5, 10 ಅಥವಾ 15 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಬರೀ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತೀಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಪಸುತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ. ಈ ರೀತಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಏಕದಂ ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಿನಕ್ರಮೇಣ long-term policy ಒಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು 10–15 ಅಥವಾ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಟೆನೆನ್ಸಿಸಿ ಇರದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಾಗಿ ಅವರವರ ಜಮಾನು ಅವರವರೇ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ 100ಕ್ಕೆ 91 ಜನ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿರುವಾಗ ಇನ್ನು 9 ರಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇನ್ನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದು ಅಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿ ದೇಶದ ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನ ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡತಕ್ಕವನೇ ಹೊರತು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ದೇಶ ದ್ರೋಹ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗತಕ್ಕ ಯಾವನೇ ಆಗಲೀ ಅವನಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲು ಹೆಂಬಲ ಕೊಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಂಪ್ರದಾಯವಾದ ಈ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಏಕದಂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು Hasty legislation ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆನೆ. ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹದಗೆಡಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಿನ ಕ್ರಮೇಣ ಉತ್ತಮವಾಗ ವಂಥ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ, ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯದ ರಚನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ, ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಎಷ್ಟು, ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಗೆಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಪ್ರಗತಿಸಾಧನೆಯಾಗುವಂತೆ ಬಡಬಗ್ಗರೆಲ್ಲರೂ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆದು ಧನಿಕರಾಗಿ, ಸುಖ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂಥ ವಿಚಾರ ಪೂರಿತವಾದ ಭಾಷಣ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ ! ಮುಂದೆ ಬಹುಶಃ ಕೇಳುವ

ನನ್ನವೇಶ ಬರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಹಿನೀ ಜಾಜ್ವಲ್ಯ ಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು !! ಇತಿ ಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬಸವ ಪೂರಾಣ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇವರವಾದವೆಂಬುದು ಅದಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ !! ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವರ ವಾದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ತೋಚಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ವಿಶ್ರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ದೊಡ್ಡ ರಾಸಾಯನ ! ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಕಡೆ ವಾಲುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆ ಕಡೆ ವಾಲುತ್ತದೆ ! ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗಂತೂ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಉಂಟು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊದಲು ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಮಾತಿನ ಮಳೆಗರೆದರು. ಮರುನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರ ಪರವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲೊಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೇ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯುಂಟಾಗಿದೆ !!

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ, ರಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಇತರೇ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೇ ಏನಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತಜ್ಞರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಜೆ. ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪನವರ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನರಿಯಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲವಾದರೂ ಓದಲಿ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಾಧ್ಯಾವರ್ತಿ ಜನಗಳಿರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರು ನುಡಿದಿಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 31ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ. ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಿ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕೆ. ಟಿ. ಷಾರವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಹೀಗೆ 31ನೆಯ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಈಗ ಅದಕ್ಕೂ ಲೋಪ ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲ ಹೇಳಿದೆ.

"No property, movable or immovable, including any interest in, or in any company owning, any commercial or industrial under taking, shall be taken possession of or acquired for public purposes under any law authorising the taking of such possession or such acquisition unless the law provides for compensation for the property taken possession of or acquired

.....ಇತ್ಯಾದಿ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಬೇನಾಯಗಾರನಿಂದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ? ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಇಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿ abolish ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿರುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದೆನೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರುವ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಪಂಗಡದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು —ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಉದಹರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿವರ್ಗವೆಂಬುದು ಕೇವಲ 7 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಜನರು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಉದಾಹರಣೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಗ್ಗಲು ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಬೊಂಬಾಯಿನ Tenancy Act ಯಾವ ರೀತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ $\frac{1}{4}$ ಭಾಗವನ್ನೂ ತರಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ $\frac{1}{3}$ ಭಾಗವನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ period of tenure ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂಥ ದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ವಿಶ್ಯದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಟರೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೇನುಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರಿರುವುದು ಕೇವಲ 7½% ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ದಿನೇದಿನೇ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ, ಇಂದು, ಬಹು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ರೈತ' ಎಂದರೆ ಯಾರು ಸ್ವತಃ ನೇಗಿಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ರೈತನೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಾಗಲೀ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಾಗಲೀ ಜಮೀನಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅವರನ್ನು ರೈತರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಲಾರೆ. 'Agriculturist' ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥವೇ ಅದು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಜಮೀನಿದ್ದು ನಮ್ಮಣ್ಣನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದರೂ ನಾನು ರೈತನಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Member will know that I am an agriculturist within the meaning of this section and because to-day I am the President of a District Board, I am otherwise engaged by virtue of my office. Otherwise, I am an agriculturist. If he wants to see, let him come to Manjunathapura and see.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I am not very particular whether he goes and tills the land or not; he is not an agriculturist.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Then, please do not speak on that.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕೆ ಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲವೆ ದು ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 7½ಯಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೇ. 93%ರಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ (*per capita*) ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು (cultivable land) ಎಷ್ಟಿದೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಉಳುವ ರೈತನಿಗೆ ಜಮೀನೇ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, 100 ರಿಂದ 500 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಜಮೀನಿರುವವರೂ ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—*Per capita* ಜಮೀನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲದಿರುವವರು, ಜಮೀನಿರುವವರು, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ!

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—What I am just referring to is he was referring to *Hiduwalidars* and said there are about 12 lakhs of *Hiduwalidars* of each holding 5 acres, 10 acres and so on. He was arguing as a big lawyer for the *Hiduwalidars*. That is not the issue. I wanted him to enlighten us as to how many *Genidars* there are, what are the reliefs that we will have to give them etc.—ಇದನ್ನೇನೂ ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೇನೂ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರುಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗಾಗಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಪರಿಹಾರದ ಕಾನೂನಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅನೇಕ ತರದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸಿಷ್ಟುರಗಳಿಗೆ ಅವರು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಮೇಲೆ ಹೊದೆಯಲು ಸರಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೂ ನೆವ್ಯದಿಯಿಂದಿರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆಕಾಶ ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕು. ಮಳೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಬಿತ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಹೈರು ಒಣಗಿ ಹೋಗ ತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ ಪರಿತಾಪ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅಂಥಾವನಿಗೂ ಕೊನೆಗೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಹೌದು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾರೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ತೆಗೆದ ಕೊಂಡೇ ತೆಗೆದ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು On Demandನ್ನಾದರೂ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ 3–4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಗೇಣಿದಾರನನ್ನು ಇಂದು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗು ಎಂದರೆ ಮಾತನಾಡದೆ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಬೇಕು. ಇರುವ ಮನೆಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಗುಡಿಸಲೋ ಜೋಪಡಿಯನ್ನೋ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಇಲ್ಲನ ರೈತ!!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲಿದೆ ಆ ಸ್ಥಿತಿ?

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಮರೆನಾಡಿನ ಕಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ ನಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. As a matter of fact, there are so many Jodidars in my District—Kolar District—who are going on in that manner.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜೋಡಿದಾರರ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಹಾಗಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆಯೇ. Suppose I cultivate a land on condition to give 2 pallas as *geni* and I fail to give it due to failure of crop he will still not keep quiet. He will make his demand and definitely collect it from me. ಆದ್ದರಿಂದ ಇರುವ ವಿಚಾರ ಇದು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ 15 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುವ ಕಡೆ 8 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಇದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆ 8 ಪಲ್ಲ ಸರಾಸರಿ ಎಕರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು; ಈಗ 6 ಪಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—It is the average yield in the State. It varies from 5 pallas to 20 pallas.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—My respectful submission to you Sir, is, if it is 15 pallas in Mysore, it cannot be even 3 pallas in my village in Kolar District.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದೊಂದುಕಡೆ ಈರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ನಜರಿನರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು 15 ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಯೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು 6 ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಬರುವಕಡೆ ಏನನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಬೇರೆಕಡೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೇ ಹೊರತು ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 22ನೆಯ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ I will read it now. One after another I will read the other sections also. After all it is a very ordinary step of progress. This is not legislation which will mark a great reform in agrarian policies. It is not very important at all. Even so, this Bill should have come before this House long long back.

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎಂಟು ಒಂಬತ್ತು ಕ್ಲಾಜುಗಳು ನವ ಗ್ರಹಗಳ ಹಾಗಿವೆ. ಅವು 5, 6, 7, 12, 13, 16, 22, 26. ಇವುಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನೂ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 5ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ—

"Provided that *with the consent of the landlord* any tenancy may be terminated by a tenant before the expiry of a period of five years by surrendering his interest as a tenant in favour of the landlord"

ಎಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ "with the consent of the landlord" ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದೇನಾಯಿತೆಂದರೆ, 5 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾದರೂ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಅಪ್ಪಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. The landlord may not permit him at all. ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತು ಬಿತ್ತು ಮಾಡುವವನು; ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೇಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಆ ಭೂಮಿ ಬರಿಯ ಕಲ್ಲುಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೇಯಿದ್ದರೆ ರೈತ ಒಂದೇವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ the landlord will not leave the tenant. He will say 'I cannot leave you'. That is the effect of saying 'with the consent of the landlord.'

Mr. SPEAKER—How can the landlord compel the raiyat to take it up?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು—ಜಮೀನ್ದಾರನ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಕಾಗೋಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ, ರೈತ ಜಮೀನನ್ನು ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ಬಿಡುತ್ತಾನೆಯೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೈತ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರನು ಬಿಡುತ್ತಾನೆಯೆ ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೈತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ನಡುವೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ಜಮೀನ್ದಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ..... ....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಐದು ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ?

Sri Kadidal MANJAPPA—Within the period of five years, if the tenant wants to vacate the land, he can do so with the permission of the landlord ಎಂದು ಇದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅವರು ಆ ಪ್ರೊವೈಸೋವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಓದಿದ್ದೇನೆ.

"Provided that with the consent of the landlord any tenancy may be terminated by a tenant before the expiry of a period of five years by surrendering his interest as a tenant in favour of the landlord". ಎಂದಿದೆ.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—The lease is five years. It cannot be for less than five years. During this period, if the tenant does not like to cultivate the land he must give it up with the permission of the landlord. With the free consent of both parties any lease can be altered before the expiry of these five years. What is wrong I cannot understand.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—What I say is, within the period of five years, if the landlord does not permit the tenant to leave him, the raiyat must cultivate.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—He has consented for it.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—My submission is this. Suppose I take some lands from Sri H. M. Channabasappa to cultivate and I cannot cultivate the land at all. Do you force me to cultivate the land?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Yes.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—That is against the fundamental right of the tenent. May I submit Sir, that this particular clause containing the words in this proviso 'with the consent of the landlord' is not just and is really a retrograde step in the Act. I feel like that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಒಂದುವೇಳೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡು ಎಂದರೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾನೆಯೆ? ಇಲ್ಲ. ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ತೋಟ ಫಲವತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಕಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಕಾಯಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ಐದುವರ್ಷ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಜಮೀನು ಉಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದೇಇದ್ದಷ್ಟು ಕಲ್ಲುಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನೇನು ಮಾಡುವುದು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಐದುವರ್ಷ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಡಿತುಪು ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಕೆಲವುಕಡೆ 5 ವರ್ಷ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷ ಇರುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಬೇಡವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಾಸನ ಬಹಳ ಅಶಕ್ತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಕೊಡುವಂಥದಾಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ಐದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಆಬಾದುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇಹೋದರೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—12 (a) ಕ್ಲಾಜನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವನಿಗೆ ಪರಿಹಾರಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಇನ್ನು 6 (1)ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ

"Notwithstanding any agreement, usage, decree or order of a court or any law, the maximum rent payable in respect of any period after the date of coming into force of this Act by a tenant for the lease of any land shall not exceed one-half of the crop of such land or its value as determined in the prescribed manner".

ಎಂದಿದೆ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದಷ್ಟು ಗೇಣಿಯನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅರ್ಧ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಲುಭಾಗ ಅಥವ ಮೂರನೆಯ ಒಂದುಭಾಗ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೈತ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ವಿಾರದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಬೆಳೆದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅರ್ಧ ಫಸಲು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು? ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್, ಇಂಥಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಕಾಲುಭಾಗವೆಂತಲಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅರ್ಧಭಾಗವೆಂತಲಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಅಂತೂ ತೊಂದರೆಗಳಾಗದೆ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಅರ್ಧ ಭಾಗವೆಂದು ನಿರ್ಧರಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆಯೋ ಅದೇ ತೊಂದರೆಗಳು, ಕಾಲುಭಾಗವೆಂದು, ನಿರ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಿವೇಚನೆಗೇ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. Under Section (6) (2) the Government may fix a lower rate wherever circumstances demand. ಆಗ ನೀವು 25 ಎಂತಲಾದರೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅಥವಾ 5 ಎಂತ ಬೇಕಾದರೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗಿರುತ್ತೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲವೇನು? ಸೇಕಡ 7½ ಯಷ್ಟು ಗೇಣಿ ದಾರರಿರತಕ್ಕಂಥ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಿವಿಲ್ ಸ್ವಭಾವದ ವಿಚಾರಗಳು. ಹೀಗೆ ಇಂಥಾ ಸಿವಿಲ್ ಸ್ವಭಾವದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಅದಿನ್ಯಾವರ್ಥಕ ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದುವಿಚಾರ, ಅದು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳೊಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ ಎಲ್ಲ ಹೊಲಸೆದ್ದುಹೋಗಿದೆ.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I cannot agree for a moment. It is not based on facts. ಆ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ಪದವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆ ಪದವನ್ನುಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂತೂ ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು.—ಆ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಹೀಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಯುದ್ಧಾನಂತರದಿಂದೀಚೆಗೆ, ಈ ರೇಷನಿಂಗ್ ಖಾಯಿದೆಗಳೂ, ಧಾನ್ಯಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಹೋಗಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೂಸಹ ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬುಬಾರದೆ ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ 8ವರ್ಷ, 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿರುವಾಗ, ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಬಡ ಸಾಗುವಳಿದಾರರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು! ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಇವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—For the simple reason you please see clause 46. The Civil Court jurisdiction is taken away.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ಅವರು.—ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಈ fair rent fix ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಮೊದಲು ಇದು ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಗ, ಜನರು ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೊಲ ಉಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಲಾಯರ್ ರುಸುಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಖರ್ಚುಗಳುಂಟಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತ ಅಮಲ್ದಾರರಲ್ಲೇ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡತಕ್ಕ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

16 ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷ ಜಮೀನು ಸಾಗು ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಜೆನೆನ್ಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಜೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲು ರೆಫರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಹೋಗಿ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಒಂದು ಜೂರು ಕಾಗದ ಅಥವಾ ಚೀಟಿಗೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗುರ್ತು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಈ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜಿನಿಂದ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾದವಾಗಿ ಇಡೀ ನಂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಯಿತು. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. Evictions during one year before the Act comes into force are null and void ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಈ ಗೇಣಿ ಮನೂಪೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It has not at all come into existence. How could you say that it did havoc already?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—There are tenants who are cultivating my own lands. They have been cultivating for the past 5 years hundreds of acres. They have no Saguvali Chit. My point is this.....

Mr. SPEAKER.—You are against permanent tenancy?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—Certainly not.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Your argument shows that.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—Sri Bheemappa naik has not followed me and I am sure he will not follow me because he is dwelling in some other world. I have made by position very clear. What we could have done is that there cannot be any type of eviction. "Evictions during the one year before the Act comes into force are null and void ಎಂದು ನೇರಿಸಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

12 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವ ರೈತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅಂಥವನಿಗೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಜೆನೆನ್ಸಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇನಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. 12 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಸಾಗು ಮಾಡುವ ರೈತನಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಪಾಪನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಪಡೆಯಲು ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಜೆನೆನ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿ ಅಥವಾ ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. 16ನೆಯ ಕ್ಲಾಜು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಡುವಳಿದಾರನೂ ಕೂಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಬರೆಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಜೆನೆಂಟ್ಸ್ ಕೈತಪ್ಪಿಸಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು. ಈ ಕಾನೂನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಗೇಣಿದಾರನಿಂದ ಚೀಟಿ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಗೇಣಿದಾರನು ತನ್ನದೇ ಜಮೀನು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮನತುಂಬಿ ವಹಿಸಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಬಾದು ಮಾಡಿ ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ 5 ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಉತ್ಪನ್ನಪಡಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಂದ ಜಮೀನನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅನುಮಾನ ಪಟ್ಟು ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—May I intervene in the debate for a moment? ಈ ಅವಕಾಶ ಮೊದಲು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಶಾಸನ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ರೆಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

"The tenancy law enacted on the above lines should apply only to leases entered into after it comes into force and should not have retrospective effect." ಎಂದು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಜೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಹೊಸ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 12 ವರ್ಷ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—There seems to be a triangular fight!

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I only want to strengthen his hands for the argument he is making. ಮುಂದೆ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಎಪಿಕ್ಷ್ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದು ನಲ್ ಅಂಡ್ ವಾಯ್ಡ್ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅಮೇಲೆ ಚೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಂಡಿತ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚೆನೆಂಟ್ಸಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನೇಕಡ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I want the Hon'ble Member to tell the House in what respects discontentment etc., assumed huge proportions.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I do not want to mention names. I know what has happened in my own district, Kolar District, and Shimoga District. I cannot make a guess or imagine what is happening in Mysore.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಮೊದಲು ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯವಿತ್ತು. 16ನೆಯ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಎವಿಕ್ಷನ್ ನಲ್ ಅಂಡ್ ವಾಯ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—16ನೆಯ ಕ್ಲಾಜು ಮೊದಲು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಹೋದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—Moreover it was in a confidential stage. The report is now being discussed. I do not known how my friend could say that it was known to all the public. I am sure he himself became a ware of the report only when it was handed over to him.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—Clause 22 seems to be a dangerous clause. It is so dangerous that I feel that greatest injustice is done to the tenants. For example if you go through the entire clause, it reads like this—

"If a landlord intends to sell any land leased to a tenant, such tenant shall be given in the manner provided in sub section (2), the first option of purchasing the land."

I do not want to unnecessarily take away the time of the House by reading this. But my only submission is this: ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಜಮೀನ್ದಾರನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆತನು ಒಂದು ಕಾರಾವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಚೆನೆಂಟಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಚೆನೆಂಟ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ತಾವೇ ಉತ್ತು, ಬಿತ್ತು, ಫಲವತ್ತು ಮಾಡಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನ್ದಾರ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಬೆಲೆ ಅವನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವನಿಗೇ ಮಾರಬೇಕೆಂದರೆ 200-300 ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಕ್ಕೆ ಆ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವನಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆಯವನಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,—3,000 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾರುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಬೇರೆಯವರು 3,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಚೈತನ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಜಮೀನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಓಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆಗ ಅವನ ಗತಿ ಏನು? ಅವನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಾ?

I want to know whether there are rehabilitation and compensation measures.

Sri K. SAMPANGI RAMIAH (Kolar District-General).—Tenancy rights will not go.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—Tenancy rights will not go but what is it that you have done for the tenant?

Sri S. RANGARAMIAH (Mysore District-General).—Let him cultivate somebody else's land.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—When he has cultivated the land from generations why should he now cultivate somebody else's land? You want to deprive him of his land and send him out without any rehabilitation? ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 48 ಕ್ಲಾಸುಗಳಲ್ಲಿ 22ನೇ ಕ್ಲಾಸು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ಘಂಟೆ ಪಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೈದಿ ಸಿಕ್ಕುವವನು ಒಬ್ಬನೇ ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗು ಂತಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಂಥ ಒಬ್ಬ ಗೇಣಿದಾರ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವನಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಶಾಸನ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಆದಕ್ಕೆ 22ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲವು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ Rehabilitation measures ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವನಿಡಿ ಏನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಅದರ ಬದಲು ಪುನಃ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಎರಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಲೀ, ಇಬ್ಬರೇ ಆಗಲೀ 10-12 ವರ್ಷ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದವರೆಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಆ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಮಾರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜಮೀನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನ ಗತಿ ಏನು, ಅವನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಜಮೀನು 10-12 ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜಮೀನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಹಣೇಬರಹ ಅಷ್ಟೆ.

26ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಶೀದಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ.

"Every landlord shall on the written request of the tenant give a written notice" ..... Why should the tenant who pays money to the landlord and who does not know ABCD give a written request? What does it mean? ಇದು ಏನಿದ್ದರೂ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ "written request" ಬರೆದು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನು ರಶೀದಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೇ ಹೋದರೂ ಕೇಳಿದ್ದು, ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು; ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—26ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

"Every landlord shall on the written request of the tenant give a written receipt for the amount of rent at the time when such amount is received by him in respect of any land ....."

ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ "written request" ಕೊಡದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ರಶೀದಿ ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೂ ಅವನು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗೇಣಿದಾರ ಏಕೆ "written request" ಕೊಡಬೇಕು?

It is the duty of the landlord to give a written receipt. Why should a genidar go and make a written request? ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನು ಮಾಡಿ ದವನ ಧಾನ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ನೀವು ರಶೀದಿ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವನನ್ನೇ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಏನಿತ್ತು, ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—"written request" ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಶೀದಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಮೀನ್‌ದಾರ ಕೆರುಕುಳ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—Chapter III ರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನರ್ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

Sri W. H. HANUMANTHAPPA (Bangalore District-General).—There the Hon'ble Member is inconsistent. He wants a tribunal and also wants the right of appeal to the Deputy Commissioner. In the first instance he argued that the Amildars are not competent.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I only said that we should not give the powers of fixing fair rent to the Amildar. If that is not going to be accepted and having Amildars is persisted, then have tribunals. That does not mean all my argument is a waste. If the Hon'ble Member Sri W. H. Hanumanthappa has not understood me, I am sorry. I first argued that the entire matter should be referred to civil courts. If you are not going to accept any of those arguments, the other alternative is to accept this amendment viz, having tribunals. I am not

(SRI K. R. SREEKANTESWAR).

prepared to accept the position of Amildars and other executive authorities where the parties have togo in appeal having Powers to fix fair rent, etc.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Under clause 42, if a man does not give receipt he can be fined to the extent of Rs. 100.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರಿನಂಥ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕ್ಕೊಂಡು ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಗೇಣಿದಾರರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗಾಗಲೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.....

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—We will make all of them hiduvalidars. That is our goal.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು.—ಇನ್ನೊಂದು, Permanent tenancy ವಿಷಯ. Permanent tenancy is granted according to Land Revenue Code of 1888. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ 12 ವರ್ಷ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 20 ವರ್ಷ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳ ಎರ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಈಗ 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರು tenants ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ Permanent tenants ಎಂದೇಕೆ ಮಾಡಕೂಡದಾಗಿತ್ತು?

ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. I would like to speak on my amendments the next day.

Mr. SPEAKER.—Shall we adjourn now?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Are there more speakers-more than one?

Mr. SPEAKER.—Yes. So, we shall meet on 1st November. At what time shall we meet?

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Leader of the House).—One O' clock, Sir.

Mr. SPEAKER.—So, the House will now stand adjourned till One O' Clock on 1st November 1951.

The Assembly adjourned at Thirty two Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, 1st November 1951.

WD 1046—GPB—500—29-2-52.